

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Filipa Dienstbiera a JUDr. Marie Žiškové v právní věci žalobce: **A. A.**, zastoupeného Mgr. Pavlem Kehlem, advokátem se sídlem Koněvova 31/27, Praha 3, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 6. 2016, č. j. OAM-380/ZA-ZA11-ZA02-2016, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 9. 2016, č. j. 1 Az 34/2016 – 25,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a řízení před krajským soudem

[1] Rozhodnutím ze dne 8. 6. 2016, č. j. OAM-380/ZA-ZA11-ZA02-2016 (dále jen „rozhodnutí žalovaného“), žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b, zákona č. 325/1999 Sb., o azylu ve znění pozdějších předpisů. Žalobce proti tomuto rozhodnutí podal žalobu u Městského soudu v Praze (dále jen „krajský soud“). Namítal, že podklady pro vydání rozhodnutí získané správním orgánem jsou značně neaktuální. Ačkoliv požádal o provedení dokazování za účelem zjištění aktuálního stavu v jeho domovské zemi, žalovaný přesto jeho žádost zamítl. Žalobce měl mít před správními orgány možnost navrhnout provedení důkazů konkrétními listinami, a i když toto neudělal, ve vyjádření k podkladům rozhodnutí navrhoval, byť v obecné rovině, doplnění důkazů s jasným účelem získání aktuálnějších zpráv ohledně situace v domovské zemi. Pokud jsou tyto zprávy vydávány periodicky, bylo namístě, aby žalovaný posečkal na vydání aktuálnější zprávy, než je ta ze 17. 6. 2015. Za stěžejní námitku žalobce považoval skutečnost, že rozhodnutí žalovaného v otázce neudělení

doplňkové ochrany je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Žalovaný taktéž nesprávně posoudil právní otázku, zda existují důvody pro udělení doplňkové ochrany.

[2] Krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Žalobce v žádosti o udělení mezinárodní ochrany ani při následném pohovoru neuvedl skutečnosti, pro které by mu mohl žalovaný udělit azyl podle § 12 písm. a) či b) azylového zákona. Výslovně sdělil, že o politiku se nezajímá a ve vlasti neměl nikdy problémy se státními orgány. Žalobce v průběhu správního řízení netvrdil, že je pronásledován či diskriminován ve smyslu § 12 zákona o azylu. Za důvod podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany označoval legalizaci svého pobytu v České republice a také zmínil potíže, které měl mít v minulosti během své práce v Ruské federaci. Stejně tak netvrdil v průběhu správního řízení a řízení před soudem ani skutečnosti, na základě kterých by mu mohla hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma ve smyslu § 14a odst. 1 a 2 zákona o azylu. Správní orgán situaci žalobce posuzoval na základě informací o zemi jeho původu, ze kterých bylo zjištěno, že tam neprobíhá takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno ve vztahu k žalobci pokládat za vážnou újmu dle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. K námitce porušení § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, soud uvedl, že žalovaný pracoval s takovými informacemi o zemi původu, které byly relevantní, důvěryhodné, vyvážené, aktuální k datu vydání napadeného rozhodnutí a ověřené z různých zdrojů. Svůj závěr o neexistenci důvodu pro udělení mezinárodní ochrany díky tomu odpovídajícím způsobem odůvodnil. Soud zároveň uzavřel, že mu není známa žádná změna poměrů v Gruzii, která by vyžadovala doplnění podkladů pro vydání rozhodnutí o další zdroje.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[3] Žalobce (dále též „stěžovatel“) napadá rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů, které podřadil pod § 103 odst. 1 písm. b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel namítá, že informace o zemi původu nebyly ke dni vydání rozhodnutí žalovaného aktuální, čímž žalovaný porušil § 3 správního řádu. Stěžovatel se cítí být rozhodnutím žalovaného zkrácen na svých právech v důsledku porušení § 12, 14a zákona o azylu. Žalovaný při vydání svého rozhodnutí nepostupoval podle aktuálních zpráv ze země jeho původu. Napadené rozhodnutí je vydáno v rozporu se skutečným stavem věci, přičemž skutkový stav má být správním orgánem posouzen ke dni vydání rozhodnutí, nikoliv několik měsíců „zpětně“. Nelze přitom připustit případnou argumentaci v tom smyslu, že zprávy vychází periodicky v jistých datech a nelze tedy získat aktuální informace ke dni vydání rozhodnutí – správní orgán by měl v takovém případě posečkat vydání rozhodnutí a vydat je v době, kdy bude zjištěný skutkový stav pokud možno co nejaktuálnější. Sám stěžovatel přitom nemá, jak by tyto informace získal nebo doplnil.

[4] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti popírá její opodstatněnost a ztotožňuje se se závěry krajského soudu. Má za to, že své rozhodnutí vydal na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu a řádně je odůvodnil. V průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o mezinárodní ochranu stěžovatele je jeho snaha zůstat v České republice za účelem práce. Účelem azylu i doplňkové ochrany je poskytnout ochranu tomu, kdo ve státě, jehož občanství má, cítí skutečnou obavu z

pronásledování či nebezpečí vážné újmy, a to z důvodů v zákoně stanovených. Institut mezinárodní ochrany by neměl být využíván či zneužíván k legalizaci pobytu na území České republiky, které se stěžovatel na radu svého zástupce prostřednictvím podané žádosti o mezinárodní ochranu domáhá.

[5] Stěžovatel neuvedl žádné skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu. Správní orgán v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany ani neshledal zvláštního zřetele hodný důvod pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu. Proto byla žádost stěžovatele posouzena tak, že mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu se neuděluje. Stěžovatel v údajích k žádosti o mezinárodní ochranu k důvodům žádosti uvedl, že mu nebyla prodloužena platnost povolení k pobytu, v České republice pracuje a je zde zvyklý, nikdy nejednal podle svých slov protiprávně a po celou dobu zde žil v poklidu.

[6] K jediné stížní námitce, že správní orgán při vydání napadeného rozhodnutí nepostupoval podle aktuálních zpráv, žalovaný uvedl, že základní zásadou řízení o udělení mezinárodní ochrany je povinnost tvrzení, která vázne na samotném žadateli o udělení mezinárodní ochrany. Stěžovatel v průběhu celého správního řízení za důvod podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany označoval legalizaci svého pobytu v České republice. Dále žalovaný odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze 7. 12. 2005, č. j. 4 Azs 151/2005 – 86).

[7] K tvrzení stěžovatele o neaktuálnosti podkladů pro vydání žalobou napadeného rozhodnutí žalovaný dodal, že dne 30. 5. 2016 byla stěžovateli dána možnost se s výše uvedenými informacemi seznámit, vyjádřit se k nim, navrhnout další podklady rozhodnutí, nicméně stěžovatel této možnosti nevyužil. V průběhu správního řízení sdělil, že mu v návratu do vlasti nic nebrání a že důvodem jeho žádosti je fakt, že v Gruzii není práce a že si v České republice zvykl. Správní orgán proto při výběru podkladů pro vydání rozhodnutí mimo jiné zohlednil i tyto stěžovatelem tvrzené důvody pro jeho podání žádosti o mezinárodní ochranu. Použité informace pak správní orgán považuje pro posouzení žádosti stěžovatele za rozsahem zcela adekvátní, byly použity nejaktuálnější dostupné podklady a správnímu orgánu zároveň není známo, že by od doby, kdy byly vydány uvedené podklady rozhodnutí, došlo v Gruzii k takovým změnám, které by vyžadovaly doplnění podkladů pro vydání rozhodnutí o další zdroje. Zástupce stěžovatele měl nadto v průběhu řízení možnost navrhnout doplnění podkladů pro vydání rozhodnutí o konkrétní zprávy, což neučinil. Žalovaný proto s ohledem na výše uvedené navrhuje zamítnutí kasační stížnosti.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti nejprve hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Kasační stížnost je přípustná. Jedná se však o věc mezinárodní ochrany, a proto se podle § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud takovou kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou.

[9] Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, v němž interpretoval neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“. O přijatelnou kasační stížnost se dle výše citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[10] K přijatelnosti kasační stížnosti Nejvyšší správní soud ve shora citovaném usnesení dále uvedl, že „*[p]řesahem vlastních zájmů stěžovatele je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.*“

[11] Stěžovatel v kasační stížnosti důvody přijatelnosti ve smyslu § 104a s. ř. s. výslovně neuvádí. Podle názoru stěžovatele je rozhodnutí žalovaného správního orgánu nezákonné a nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Zásadní pochybení krajského soudu v napadeném rozsudku je pak nedostatečné zjištění skutkového stavu a ztotožnění se s nesprávnými závěry žalovaného.

[12] Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že se o zásadní právní pochybení může jednat mj. tehdy, pokud soud „*v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti*“ (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39).

[13] V rozsudku ze dne 26. 1. 2006, č. j. 4 Ads 23/2004 - 49, dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že rozsudek krajského soudu je stížen vadou nepřezkoumatelnosti i v případě, že krajský soud věcně přezkoumal rozhodnutí správního orgánu, které je však samo nepřezkoumatelné.

[14] Požadavkem na odůvodnění správního rozhodnutí ve smyslu § 68 odst. 3 správního řádu, se Nejvyšší správní soud zabýval již mnohokrát. Například v již citovaném rozsudku č. j. 4 Ads 23/2004 - 49, Nejvyšší správní soud konstatoval následující: „*Odůvodnění je shrnutím všech zjištěných skutečností odůvodňujících výrok rozhodnutí. Musí proto plně*

odpovídat skutečným výsledkům provedeného řízení. Správní řád výslovně určuje, že v odůvodnění se uvedou skutečnosti, které byly podkladem rozhodnutí, způsob, jakým byly hodnoceny provedené důkazy a ostatní podklady, a konečně i úvahy, které vedly k aplikaci konkrétního právního předpisu na projednávanou věc.“

[15] V kasační stížnosti stěžovatel pouze v obecné rovině namítá pochybení žalovaného ve smyslu porušení zásady materiální pravdy zakotvené v § 3 správního řádu. K otázce nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného namítá, že při vydání svého rozhodnutí nepostupoval podle aktuálních zpráv ze země jeho původu - Gruzie.

[16] Stěžovatelem namítaná skutečnost, že zpráva o aktuálním stavu v Gruzii byla staršího data, než je datum rozhodnutí žalovaného, nezakládá sama o sobě nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného pro nedostatek důvodů. Naopak k určité přiměřené prodlevě dochází zcela běžně. Obecně si správní orgány podklady o zemích původu průběžně obstarávají tak, aby se jednalo vždy o komplexní, relevantní, důvěryhodné, vyvážené a zejména aktuální podklady pro vydávání rozhodnutí. Kasační soud v nyní projednávaném případě namítané pochybení nezjistil.

[17] V napadeném rozhodnutí ze dne 8. 6. 2016 žalovaný, kromě informací uvedených přímo stěžovatelem, vycházel z informací Ministerstva zahraničních věcí ČR k situaci neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti a k návratu do vlasti po dlouhém pobytu v zahraničí ze dne 17. 6. 2015, dále ze zprávy Ministerstva zahraničí Spojených států amerických o dodržování lidských práv za rok 2013 ze dne 27. 2. 2014, ze zprávy Svoboda ve světě 2015 - Gruzie ze dne 28. 1. 2015, a také z výroční zprávy Human Rights Watch 2016 ze dne 27. 1. 2016. Stěžovatel v předcházejícím řízení ani v řízení o kasační stížnosti žádnou konkrétní změnu okolností v Gruzii netvrdil, nenavrhoval ani doplnění důkazů např. o konkrétní zprávy, které by skutečnosti ve správním spise vyvracely.

[18] Stěžovatel neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by mu mohlo hrozit pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu. Neuvedl ani skutečnosti, ze kterých by plynulo, že by mu v případě návratu do vlasti hrozila vážná újma ve smyslu § 14a odst. 1, 2 zákona o azylu. Za takové situace není otázka aktuálnosti zjištěných informací o zemi stěžovatelova původu ani relevantní. K závěru, že žadateli přísluší poskytnout některou z požadovaných forem mezinárodní ochrany, totiž nepostačují informace o zemi jeho původu bez vztahu k jeho osobě – jeho tvrzeného pronásledování, resp. jemu hrozící vážná újma.

[19] Ačkoliv stěžovatel tvrdí, že v jeho případě existují důvody pro udělení mezinárodní ochrany, tyto důvody v předcházejícím řízení ani řízení před kasačním soudem nijak nekonkretizoval. V rozsudku ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70, Nejvyšší správní soud konstatoval: „[d]ůkazní břemeno je rozloženo mezi žadatele o mezinárodní ochranu a žalovaného. Tento závěr vyplývá jak z § 49a zákona o azylu, tak z čl. 4 odst. 1 věty druhé kvalifikační směrnice. Na jedné straně tak žadatel musí v maximální možné míře podložit svá vyjádření listinnými či jinými důkazy, na druhé straně žalovaný musí použít veškeré prostředky, které má k dispozici, k zajištění nezbytných důkazů (včetně informací o zemi

původu) pro danou žádost (viz čl. 4 odst. 3 kvalifikační směrnice), a to včetně těch důkazů, které svědčí ve prospěch žadatele.“

[20] Rozhodnutí žalovaného vychází z relevantních podkladů a neobsahuje ani jiné vady, k nimž je soud povinen přihlížet z úřední povinnosti. Z rozhodnutí žalovaného je zjevné, jak ve věci rozhodl, a své rozhodnutí opřel o dostatečně zjištěný skutkový základ. Vycházel z informací ve spise shromážděných, přičemž vycházel jak z tvrzení žadatele samotného, tak z informací o zemi původu, jež jsou součástí spisu.

[21] Stejně tak rozsudek krajského soudu odpovídá požadavkům judikatury Nejvyššího správního soudu na jeho přezkoumatelnost (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 – 75; rozsudek ze dne 13. 6. 2007, č. j. 5 Afs 115/2006 – 91). Nejvyšší správní soud neshledal v napadeném rozsudku, že by krajský soud pochybil při výkladu hmotného a procesního práva či jiným způsobem, kterým by dosahoval výrazné intenzity ve smyslu usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39.

IV. Závěr a náklady řízení

[22] Nejvyšší správní soud tedy s ohledem na shora uvedené konstatuje, že neshledal důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání, proto ji odmítl pro nepřijatelnost podle § 104a s. ř. s.

[23] Soud neshledal žádné zásadní pochybení krajského soudu, ať už v podobě nerespektování ustálené soudní judikatury, či ve formě hrubého pochybení při výkladu či aplikaci hmotného nebo procesního práva. Kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a není tedy důvod pro její přijetí k věcnému projednání. Soud proto kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[24] Výrok o náhradě nákladů řízení se při odmítnutí kasační stížnosti opírá o § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. prosince 2016

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu